

Vážení čtenáři, vítejte v naší elektronické verzi recyklačního zpravodaje s názvem "Recyklační novináři". V našem časopise se můžete leccos dozvědět o třídění odpadu, přečíst si komiks, vyluštit křížovku nebo se podívat na výsledky naší školní ankety.

Kolektiv třídy V. A, ZŠ Jižní 2777, Žatec

Evropský týden recyklace baterií

Evropský týden recyklace baterií probíhal od 9. - 15. 9. 2019, sloužil k uvědomění si, jak důležité je baterie třídit, jelikož i přesto, že v Česku přibývá lidí, kteří zodpovědně třídí odpady, stále zhruba pětina (20%) lidí netřídí vůbec a dalších 10% jen velmi zřídka. V krátkých videích na Instagramu a Facebooku se představili inspirativní osobnosti, které

svým osobním příkladem ukazují, co všechno může jednotlivec udělat pro přírodu, pokud není líný. Jde například o Miroslava Kubásku – zakladatele projektu Uklidíme Česko, herce Petra Vacka, který zastává pravidlo, že ještě důležitější než odpady recyklovat je nevytvářet je. Nebo o pedagožku Lenku Hrnčířovou – čerstvou nositelkou titulu Ekoučitelka roku 2018/2019. Podle aktuálních statistik společnosti ECOBAT se v letošním prvním pololetí roku 2019 vytřídilo a k recyklaci předalo zhruba 900 tun

Kraj	Celkem baterií v kg	Množství baterií na obyvatele	Meziroční změna 1pol. 2019/2018
Hl. město Praha	139 945	0.110	1 %
Jihočeský	51 664	0.081	8 %
Jihomoravský	173 632	0.147	15 %
Karlovarský	11 826	0.040	-25 %
Královéhradecký	38 666	0.070	2 %
Liberecký	31 000	0.070	54 %
Moravskoslezský	44 786	0.037	-2 %
Olomoucký	46 027	0.073	18 %
Pardubický	27 335	0.053	3 %
Plzeňský	50 723	0.088	17 %
Středočeský	98 798	0.074	-2 %
Ústecký	49 684	0.060	46 %
Vysočina	71 481	0.140	18 %
Zlínský	62 505	0.107	16 %
Celkem	898 072	0.085	10 %

Přehled třídění baterií v krajích

baterií a akumulátorů. V přepočtu jde o 3 - 4 baterky na obyvatele, většinou tužkové baterie. Nejlépe se třídí v Jihomoravském kraji a na Vysočině, téměř 4 krát více než v nejslabších krajích. Těmi jsou Moravskoslezský a Karlovarský kraj. Přispět k větší informovanosti o významu recyklace baterií i ve slabších krajích a motivovat k třídění i notorické netříděče se snaží nová kampaň s názvem *Nejsme líní, třídíme baterie!* Osobnosti v ní nabádají, aby s ochranou přírody začal každý sám u sebe a sběrných míst je v České republice již více než 20 tisíc.

Objednej si zadarmo krabičku na baterie ZDARMA

V rámci projektu si zájemci mohou na www.ecocheese.cz zdarma objednat krabičku ECOCHEESE na třídění a skladování použitých baterií v domácnostech. Je to jeden z malých krůčků k aktivnějšímu třídění baterií. Má to velký smysl – díky recyklaci získáme ze 100 kg baterií 65 kg kovonosných surovin. Nezatěžujeme tak přírodu před zbytečnou těžbou nerostných surovin.

Proč právě 9. září - přečtěte si zajímavost

Datum 9. září se váže k narozeninám slavného italského lékaře a fyzika Luigi Galvaniho (1737), který se proslavil pokusy s takzvanou živočišnou elektřinou. Jeho badatelská činnost přivedla Alessandra Voltu k sestrojení prvního galvanického článku. Princip tohoto článku se stal základním konstrukčním prvkem všech elektrických baterií a akumulátorů.

Autor: Mgr. Lucie Smeková a Tereza Bauerová

Baterie očima dětí

Baterie jsou skoro všude na světě. Baterie slouží místo elektřiny, takže je můžeme dát do ovladače, hodinek, rádií, atd. Nejsou moc nebezpečné, ale nesmí se dostat do rukou malému dítěti, protože obsahují jedovaté látky a proto nejsou ekologické. Jsou různé velikosti. Existují malé baterie, ale i obří baterie, například do auta. Nefunkční baterie musíme odnést na sběrné místo. Věděli jste, že v České republice je takových sběrných míst přes 20 000? Odtud baterie putují na třídící linku do Kladna. Tam se dále recyklují a zpracovávají. Velká část vyříděných baterií směřuje do zahraničí. Mimochodem, víte, kdo baterie vynalezl? Byl to italský vědec Alessandro Volta. Svůj vynález předvedl Napoleonovi Bonapartovi, který ho ocenil a Alessandrovi udělil titul hraběte. Dnes se využívají po celém světě.

Autor: Kolektiv V. B

Baterie očima dětí 2

Elektroodpad je všechno, co jde na baterie nebo na elektrický proud a je to rozbité. Například pračka, lednička, mikrovlnka, televize. Ale i malé spotřebiče jako fén na vlasy, holicí strojek a baterie jako takové. Tento odpad se nesmí dávat do kontejnerů, ale musí se odvézt do sběrných dvorů nebo dávat do krabic v prodejnách elektro.

Autor: Josef Mottl V. A

Mezinárodní den elektroodpadu - 14. října 2019

Od roku 2018 slavíme také mezinárodní den elektroodpadu. Cílem tohoto dne je podpořit třídění a recyklaci elektrospotřebičů. A proč je důležité třídít staré elektrozařízení? Pokud se elektrozařízení vyhodí spolu s běžným směsným odpadem do kontejneru, s největší pravděpodobností skončí na skládce. Zde se pak postupně rozkládá a jelikož obsahuje spoustu zdraví škodlivých látek, ohrožuje tak nejenom naši přírodu, ale sekundárně i nás. Například baterie obsahují spoustu těžkých kovů, které se při rozkladu dostanou do půdy a spodních vod. Z této půdy zas člověk jí a posléze pije a neustálý koloběh se uzavírá a vše se člověku vrátí. Při spalování se zas znečišťuje ovzduší. Za nelegální odložení elektrozařízení na místě jiném, než je pro tyto účely určené, je pokuta až do výše 20 000 Kč. Opětným využíváním materiálů se šetří přírodní i finanční zdroje a současně omezuje zatěžování prostředí škodlivinami. Opětovně se využije až 80 % materiálů získaných z recyklačního procesu. Na ekologickém zpracování elektroodpadu se u nás podílejí také i handicapovaní občané, kteří prostřednictvím chráněných dílen dostávají možnost k seberealizaci nebo vězňové, kteří se snaží zapojit do normálního pracovního procesu.

Básnička:

Prosím tříd'te,
baterie tříd'te.
Až dotřídíte, tak přijd'te.

autor: Josef Mottl V. A

Básnička 2:

Máma ze mě třídí odpad,
já zas umím fotbal kopat.
Všichni třídí baterky,
já zas chroupám brambůrky.
Tříd'te odpad, baterky,
nehroupejte brambůrky.
A ten, kdo ho netřídí,
vůbec se nám nelíbí!

autor: Kryštof Majer V. A

Třídění odpadu ve světě

Rakousko

Třídění odpadu je v Rakousku na denním pořádku. Většina lidí se o to skutečně snaží. Jak ve městech, tak i na venkově jim také k tomu obce a městské úřady vytvářejí podmínky.

Například ve městech mají v každém činžáku oddělenou místnost s kontejnery na všeobecný odpad, dále na papír a někde i na plast. Kromě toho jsou na ulicích další sběrná zákoutí s kontejnery na plechovky a také sklo. Tam si také může každý vyzvednout malé plastové kbelíky na kuchyňský olej. Když si pak doma usmaží řízky, vylije zbytek přepáleného tuku do kbelíku a plný ho pak bezplatně odevzdá na stejné místo. Nový si hned odnese domů pro další potřebu. Málokdo vylije opotřeбенý olej do mísy na WC. Vždyť jen pár kapek zničí sto litrů pitné vody.

Ve všech rakouských supermarketech jsou speciální krabice na prázdné baterie. Na venkově, kde mají například ze zahrad odpadu více, dostávají barevně odlišené pevné pytle na míchaný odpad a takzvaný bioodpad pro zbytky potravin a také separátně pro posečenou trávu.

V turistických oblastech třídí odpadky majitelé penzionů a hotelů ještě více a důkladněji. Nikdo si nedovolí nerespektovat předpisy. Musí počítat s tím, že je občas dokonce překvapí kontroloři. Nejlépe je ale třídít odpadky z přesvědčení.

Učí se to už malé děti - nejen ve škole teoreticky, ale také při výletech do národních parků. Dozvídají se tam nejen to, že si lidé musí chránit své životní prostředí, ale také proč.

Česká republika

Česká republika patří v třídění odpadu mezi nejlepší země Evropské Unie. Většina obyvatel Česka už považuje třídění odpadu za samozřejmost. Pravidelně už třídí 72% z nich. Češi se zlepšují v množství vytríděného odpadu a kvalitě třídění. Mají pro to dobré podmínky díky dostatečnému množství barevných kontejnerů umístěných v ulicích měst po celé zemi. Stále však zhruba pětina obyvatel vůbec netřídí. Každý obyvatel vytrídil v průměru 20kg papíru, 12 kg plastu a skla a půl kg nápojových

kartonů za rok. Celkem pak každý z nás odložil do barevných kontejnerů zhruba 45 kg tříděného odpadu a jestli víš, že tys to rozhodně nebyl, tak zvaž, jestli to vůči ostatním není nefér.

USA

Spojené státy americké jsou jediným vyspělým národem, který vyprodukuje více odpadu než je schopen recyklovat. Zatímco průměrný Čech vyprodukuje za rok 340kg komunálního odpadu, průměrný američan 773kg. To je například 3x více než Číňan. Snaha amerických domácností a podniků o snížení odpadu se v mnoha částech USA hroutí. Spojené státy americké patří ve třídění odpadu k nejhorším ve světě.

Turecko

Podle oficiálních statistik Turecko vyprodukuje v přepočtu na obyvatele zhruba o čtvrtinu méně komunálního odpadu než Česko, ale v ČR skončí na skládkách necelá polovina, zato v Turecku 90% všeho odpadu. Tudíž produkuje méně odpadu, ale většinu nerecyklují. Provozy, které dokážou odpad třídit a recyklovat, fungují v patnáctimilionovém Istanbulu (hlavním městě Turecka) pouze dva. Recyklační linka zvládne jen 2000 tun odpadu denně a zbytek, celých 6500 tun, končí na skládce. Turecko patří za jednoho z největších regionálních znečišťovatelů. V mořích u jeho břehů končí desetitisíce tun plastu ročně.

Indie

Závěrem bychom řekli, že jsou tu naštěstí stále lidé, kteří se snaží vzniklý odpad nějak využít, vyrobit z něj něco nového a užitečného, smysluplného. Například v Indii, kde by za recyklaci nejspíše dostali čtyřku, občan Neck Čand z odpadů a kamení vytvořil krásnou

zahradu Rock garden, odpad se stal materiálem pro jeho tvorbu a umění. Vše je zde mimo kamení vyrobeno z něčeho, co bylo už dávno odepsáno a hozeno na skládku nebo vyhozeno na ulici. I přesto, že už je dnes Čandovi 90 let, místní jsou na umělce stále velmi hrdí: „Neck Čand je prvním člověkem v Indii, který demonstroval nápad opětovného použití a recyklace" říkají.

Autor: Petr Ondříček a Radek Štrebl V. A

Křížovka

1. Jablko se za 16 dní.
 2. Bílá popelnice je na.....
 3. Kam se házou odpadky?
 4. Co ničí zdraví a odvrhneš?
 5. Jiný název pro železo.
 6. Zelená popelnice je na.....
 7. Co se luští.
 8. Kdo může dát pokutu za neřídění odpadu.
 9. Kdo jezdí s popelářským autem?

TAJENKA: je dobrá

Autor: Natálie Schmiedová V. A

Rozhovor s panem ředitelem Hnízdilem

? Třídíte odpad také doma?

„Ano, třídím.“

? Jak moc třídíte?

„Třídím plasty, papír, sklo, bioodpad a potom směsný odpad.“

? Učíte třídít také své děti?

„Ano učím, samozřejmě, protože se mnou bydlí, a tak je například učím, že kelímky od jogurtů se musí vymývat.“

? Jak učíte třídít děti ve škole?

„Během svých hodin přírodopisu mám učivo o ekologii, kde se tomuto tématu věnujeme.“

? Co máte v plánu?

„Mám v plánu získat finanční obnos na vybavení každého patra této školy na tříděný odpad.“

Autor: Kryštof Majer a Lucie Žáková V. A

Strážci baterií - komiks

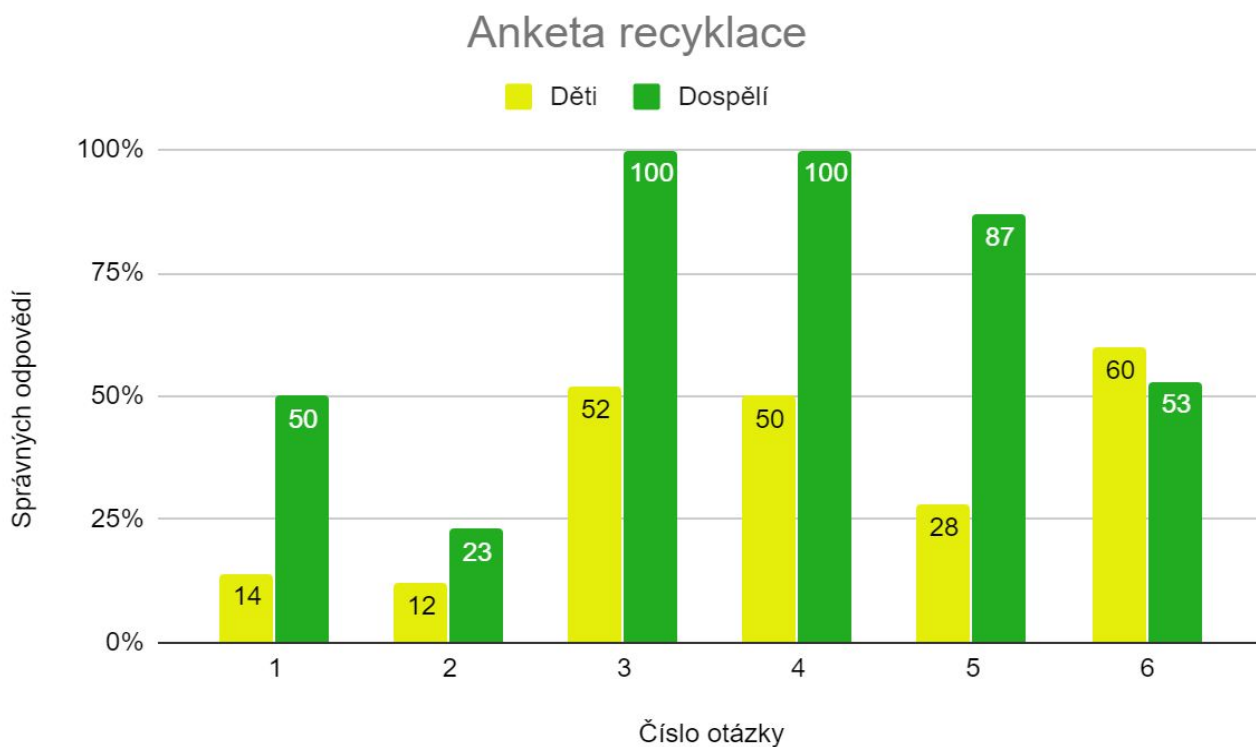

Autor: Jakub Čejka, Natálie Kučerová, Nikola Balatková, Radka a Elena Tesařovi V. A

Recyklační anketa

Otázky, které jsme položili žákům i zaměstnancům školy:

1. Víte, kam patří plechovka od coca coly?
2. Víte, kam správně patří krabice od mléka či džusu?
3. Co je směsný odpad?
4. Co je nebezpečný odpad?
5. Víte, kam patří baterie?
6. Myslíte si, že je Česká republika dobrá v recyklaci?

Autor: Nela Ruzsová, Denis Gunár, Natálie Schmiedová, Roman Katynskyj

Správná odpověď č. 1: Všechny plechovky máme vyhodit do šedé popelnice na kovy. Patří sem také kovová víčka od jogurtů, konzervy, alobal a všechny lehké kovy. Ostatní kovy dejte do sběrného dvoru.

Správná odpověď č. 2: Budete se možná divit, ale speciální kontejner na krabice od mléka, džusů, kefíru, klasického dětského pitíčka či krabicového vína je oranžový. U nás v Žatci ho zatím nemáme, ale snad brzy dorazí i k nám. Zatím jsme se setkali s tím, že někdy je povoleno tyto obaly vyhazovat do jiné popelnice, například na plast či papír, ale musí tak být uvedeno přímo na popelnici, není to na všech. Tento druh obalu je totiž složen ze tří složek a to ze 70% papíru, dále alobal a i tenká plastová folie. Tak pokud nenajdete ve svém okolí vhodnou popelnici, je lepší jej vyhodit do směsného odpadu. Tento obal je velmi důležité recyklovat, jelikož je tvořen z velmi kvalitního papíru a ten se dobře zpracovává, navíc ročně zachráníš 2 000 000 stromů a to stojí zato.

Správná odpověď č. 3: Směsný odpad je všechen odpad smíchaný dohromady. Také se dá říci, že není roztříděný a hází se do klasické černé popelnice.

Správná odpověď č. 4: Nebezpečný odpad je takový, který může ohrozit přírodu i člověka. Jedná se například o léky, oleje, baterie, elektroodpad atd. Léky můžete vrátit do lékárny, oleje zatím v pet lahvi do sběrného dvora, baterie kdekoliv jste je zakoupili nebo do škol, na úřady a také do červeného kontejneru stejně jako drobný elektroodpad. Když si nevíte rady, vždy je zde sběrný dvůr. My ho máme kousek za Žatcem, směrem na Holeděč.

Správná odpověď č. 5: Pozor, baterie patří mezi nebezpečný odpad, zdraví škodlivý. Musíme ho dávat do červeného kontejneru nebo vrátit do obchodu, někdy nosíme do škol na úřady a jiné instituce.

Správná odpověď č. 6: Ano, patříme mezi lepší státy Evropy, jak si můžete přečíst v těchto novinách. Téměř 72% Čechů třídí a snaží se a pokud sis myslíš, že nejsme dobří, tak možná netřídíš jen ty a lidi, kterými se obklopuješ. Nikdy ale není pozdě začít, tak pojď do toho.

Mýtus: Nemá cenu třídít, jelikož popeláři obsah barevných popelnic stejně smíchají do jednoho auta

Kliknutím na obrázek spustíte video

Určitě už jste někdy z okna sledovali popeláře a říkáte si, jak je možné, že do jednoho auta nasypou obsah ze žluté a zároveň modré popelnice. Klasický občan je rozhořčen, protože se rázem zdá celé třídění odpadu zbytečné, myslí si, že vše přesto skončí na jedné hromadě, ale není tomu tak. Svoz například u skla nejčastěji probíhá vozidly s hydraulickou rukou, která jsou určena ke svozu kontejnerů s tzv. spodním výsypem. Korby těchto vozidel jsou vybaveny přepážkou, díky které lze svážet čiré a barevné sklo současně. „Případní kolemjdoucí mohou mít dojem, že dochází ke smíchání druhů skla, ale přepážka tomu dokonale zabraňuje. Navíc jsou vozidla vždy opatřena cedulkami, aby bylo zřejmé, jaký odpad je aktuálně svážen. Současně a bez míchání lze svážet třeba i plast a papír,“ vysvětluje mluvčí pražské svozové společnosti. Takže občané, nemusíte mít obavu, že by Vaše třídění bylo k ničemu, auta mají pouze víc oddělených částí, aby se také ušetřily náklady za svoz.

Autor videa a nápadu na článek: Roman Katyskyj V. A

Pokud jsme Vás stále nepřesvědčili, tak se podívejte na toto

Rozklad odpadů v přírodě

ohryzek jablka, hrušky	16 dní
papír	4 měsíce
krabice od mléka	7 let
nedopalek cigarety	15 let
plechovka	15 let
igelitová taška	25 let
žvýkačka	50 let
plastový kelímek	70 let

pet lahev	100 let
alobal	100 let
plenky	250 let
sklo	1000 let (možná nikdy)
polystyren	10tis.let (možná nikdy)
struny do sekaček	nikdy
biodpad	10 let

Autor: Natálie Schmiedová, Sabina Nápravníková. David Papežík